

**UCHWAŁA NR XXIV/203/2016
RADY MIASTA ŚWINOUJŚCIE**

z dnia 25 sierpnia 2016 r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018

Na podstawie art. 12 pkt 11 w związku z art. 91 i art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 814) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575) Rada Miasta Świnoujście uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Świnoujście.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Joanna Agatowska

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Załącznik
do Uchwały Nr XXIV/203/2016
Rady Miasta Świnoujście
z dnia 25 sierpnia 2016 r.

Program opracowali pracownicy
Działu Pieczy Zastępczej i Poradnictwa Specjalistycznego
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Świnoujściu

Świnoujście, lipiec 2016r.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU	8
2. DIAGNOZA - Opieka zastępcza nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców na przełomie lat 2013-2015.	8
2.1. Rodzinna piecza zastępcza	9
2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza - Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Świnoujściu.....	14
2.3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i umieszczonych w tych rodzinach dzieci	16
2.4. Szkolenie dla kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą	17
2.5. Szkolenia dla rodzin zastępczych.....	17
2.6. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.....	18
2.7. Szkoła dla Rodziców	18
2.8. Wnioski z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013 – 2015	20
3. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU	24
4. FINANSOWANIE I MONITORING.....	30
ZAKOŃCZENIE	30

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

WSTĘP

Zadaniem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 - 2018 jest określenie kierunków i sposobów rozwoju funkcjonującego w Mieście Świnoujście systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, z uwzględnieniem zadań, jakie w tym obszarze realizują poszczególne instytucje.

Dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się ją w jednej z form pieczy zastępczej: instytucjonalnej bądź rodzinnej. Pieczę rodzinną dzielimy na:

- 1) rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (opiekunami są dziadkowie bądź rodzeństwo),
- 2) rodziny niezawodowe (opiekunami są osoby obce bądź spokrewnione w stopniu innym niż wskazany w punkcie 1),
- 3) rodziny zawodowe (opiekunami są osoby obce), w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,
- 4) rodzinne domy dziecka (opiekunami są osoby obce).

Drugą formą zapewnienia opieki dziecku jej pozbawionemu jest umieszczenie go w instytucjonalnej pieczy zastępczej, która sprawowana jest w:

- a) placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- b) regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych,
- c) interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych.

Wymieniony podział pieczy zastępczej wynika z zapisów art. 39 i 93 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r., poz. 575).

Pieczą zastępczą powinna zapewnić:

„1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;

2) przygotowanie dziecka do:

- a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
- b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych” (art. 33 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Preambuła Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989r. zawiera stwierdzenie, że rodzina jako „podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci (...) powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swe obowiązki w społeczeństwie”, zaś „dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia”. W myśl założeń ustawowych głównym podmiotem polityki społecznej na poziomie samorządu powinna być rodzina. To potrzeby rodziny powinny wyznaczać zakres treściowy programów pomocowych i form działania. Instytucje organizujące pieczę zastępczą powinny prowadzić aktywną politykę społeczną ukierunkowaną na wielozakresową pomoc dziecku i rodzinie zastępczej.

Podstawą prawną programu jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r., poz. 575). Zgodnie z zapisami tej ustawy: „System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców (art. 2 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Niniejszy program zakłada między innymi, że tylko równoległa realizacja przyjętych w programie celów i współpraca instytucji umożliwi w kilkuletniej perspektywie ograniczenie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej, co w konsekwencji doprowadzi do ograniczenia instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Stosownie do art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy między innymi:

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 9) finansowanie:
  - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

W myśl art. 182 ust. 1 wyżej wspomnianej ustawy zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie (w Świnoujściu odpowiednio Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie) oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu został zarządzeniem Prezydenta Miasta Świnoujście nr 669/2011 z dnia 26 października 2011r., zgodnie z art. 241 ust. 2 w związku z art. 76 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyznaczony organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie naszego Miasta.

Stosownie do art. 76 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należą w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 5) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

- 6) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 7) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 8) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 9) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 10) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 11) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 12) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 13) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 14) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 15) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

- 16) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
- 17) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 18) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

1. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Głównym założeniem programu jest rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej.

W niniejszym programie uwzględniono odpowiednią kolejność wielokierunkowych działań skierowanych w pierwszym rzędzie na kampanię informacyjną dotyczącą rodzicielstwa zastępczego, następnie wspieranie i podnoszenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców zastępczych oraz kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Przygotowany program zgodny jest ze:

- „Strategią Rozwoju Miasta Świnoujście”; cel strategiczny – tworzenie dogodnych warunków do życia i rozwoju mieszkańców, przedsięwzięcie - rozwój instytucji rodzin zastępczych,
- „Strategią rozwiązywania problemów społecznych w Mieście Świnoujściu na lata 2008-2016”; cel – rozwój i poprawa działań na rzecz dziecka i rodziny, działanie 3.3.4 Wspieranie i rozwój rodzicielstwa zastępczego.

Czas realizacji programu zaplanowano na lata 2016-2018.

2. DIAGNOZA - Opieka zastępcza nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców na przełomie lat 2013-2015.

Formami sprawowania opieki nad dziećmi pozbawionymi całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej są rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

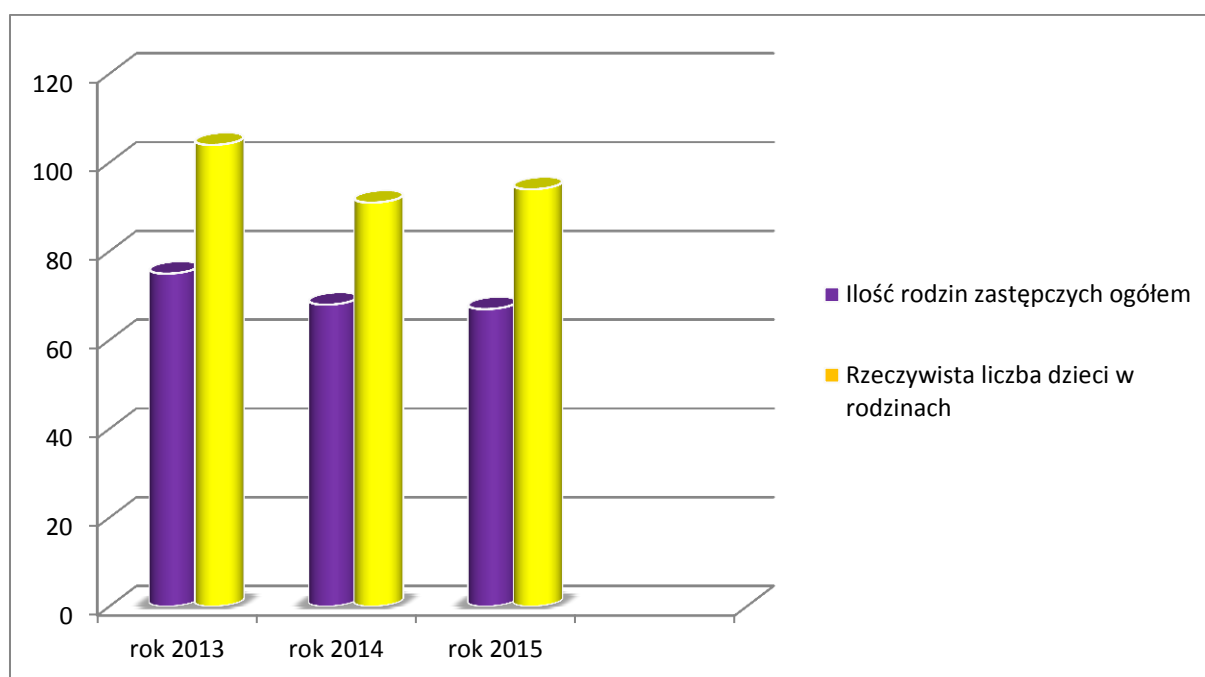
2.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r., poz. 575) rodzinnymi formami pieczy zastępczej są: rodziny zastępcze spokrewnione (tworzą je wstępni bądź rodzeństwo dziecka), niezawodowe (tworzą je osoby inne niż wymienione przy rodzinach spokrewnionych), zawodowe rodziny zastępcze, w tym specjalistyczne i pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i rodzinne domy dziecka.

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych ogółem wraz z liczbą dzieci w nich umieszczonych w latach 2013 – 2015

	Ilość rodzin zastępczych ogółem ¹	Rzeczywista liczba dzieci w rodzinach
rok 2013	75	104
rok 2014	68	91
rok 2015	67	94

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA:

¹ W tym także rodzinny dom dziecka.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Rzeczywista liczba dzieci w rodzinach zastępczych podana w tabeli nr 1 różni się od liczby podanej w poniższych dwóch akapitach z tego powodu, iż kilkoro dzieci przebywało w danym roku w różnych typach rodzin zastępczych.

W 2013r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Świnoujściu w ewidencji figurowały 74 rodziny zastępcze, w których wychowywało się 97 dzieci oraz jeden rodzinny dom dziecka, w którym przebywało 7 dzieci. Zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowiły spokrewnione z dziećmi - 41, gdzie przebywało 51 dzieci zaś w 30 rodzinach niezawodowych umieszczonych było 32 dzieci. W tym okresie istniały trzy zawodowe rodziny zastępcze, w których było umieszczonych 14 dzieci, w tym: w rodzinie pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego - 9 dzieci, w specjalistycznej - 2 dzieci.

W 2014r. w bazie danych MOPR figurowało 67 rodzin zastępczych, w których wychowywało się 85 dzieci i jeden rodzinny dom dziecka, w którym umieszczonych było 6 dzieci. Zdecydowaną większość, bo aż 39 stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem. W rodzinach tych przebywało 48 dzieci. W 25 rodzinach niezawodowych przebywało 26 dzieci. Jedna rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego opiekowała się 6 dzieci. W pozostałych dwóch zawodowych rodzinach przebywało 5 dzieci, w tym w rodzinie specjalistycznej - 2.

W 2015r. funkcjonowało 66 rodzin zastępczych, w których wychowywało się 86 dzieci i jeden rodzinny dom dziecka, w którym przebywało 8 dzieci. W 39 rodzinach spokrewnionych przebywało 48 dzieci. 24 rodziny niezawodowe opiekowały się 25 dziećmi, a w zawodowej rodzinie pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – 7. W dwóch pozostałych zawodowych rodzinach zastępczych przebywało 6 dzieci, w tym w specjalistycznej – 2.

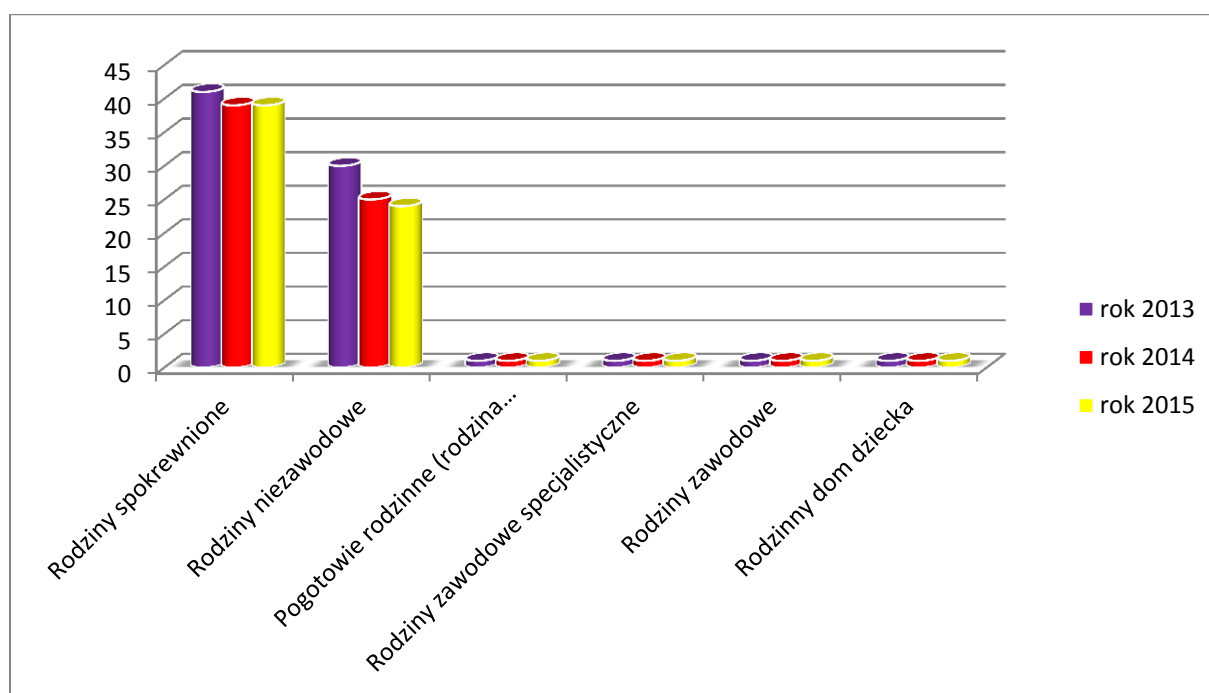
Na przestrzeni opisywanych lat widoczna jest tendencja zmniejszania się ilości rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci. Jest to spowodowane z jednej strony dbałością o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci, które mogą trafić do adopcji, usamodzielnianiem się wychowanków rodzin zastępczych a z drugiej - mniejszą ilością wydawanych postanowień sądu o umieszczaniu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Tabela nr 2. Formy rodzinnej pieczy zastępczej i ich liczba w latach 2013-2015

Formy rodzinnej pieczy zastępczej	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Rodziny spokrewnione	41	39	39
Rodziny niezawodowe	30	25	24
Rodziny zawodowe - pogotowie rodzinne	1	1	1
Rodziny zawodowe specjalistyczne	1	1	1
Rodziny zawodowe	1	1	1
Rodzinny dom dziecka	1	1	1
Łączna liczba rodzinnych form pieczy zastępczej	75	68	67

RODZAJE RODZIN ZASTĘPCZYCH:

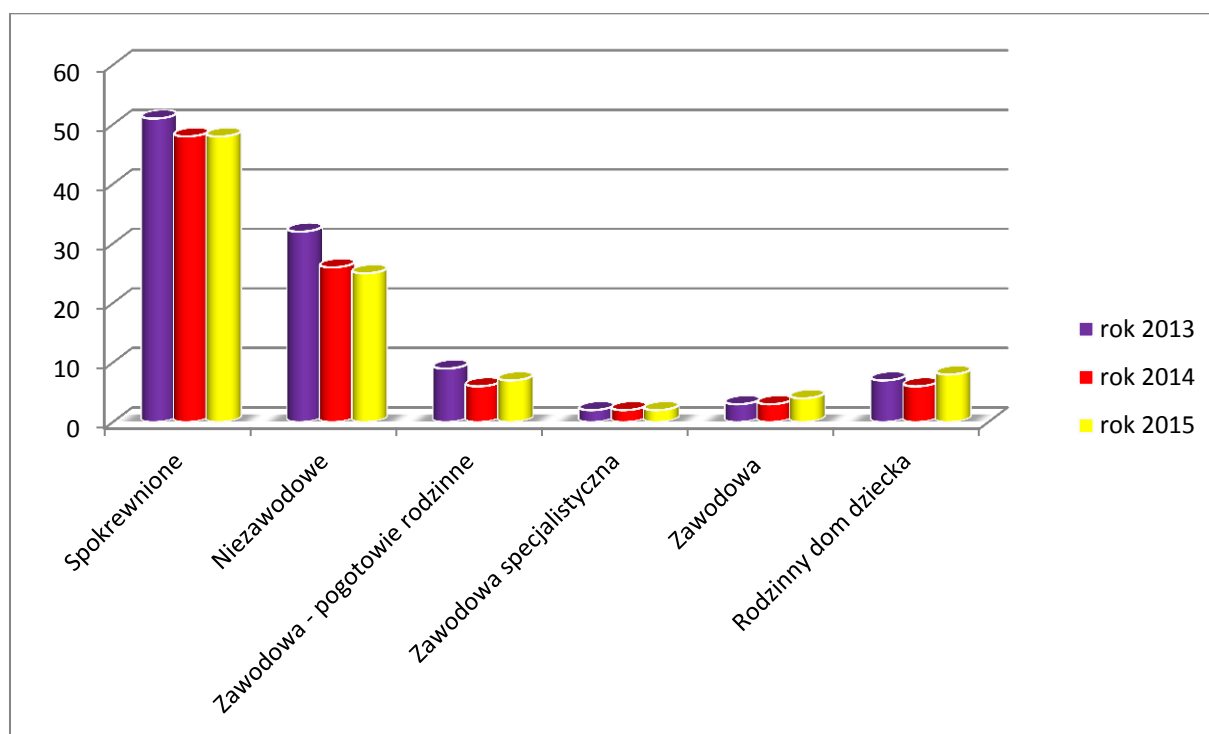

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Tabela nr 3. Liczba dzieci w różnych rodzajach rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2013 – 2015

Ilość dzieci w rodzinach	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Spokrewnione	51	48	48
Niezawodowe	32	26	25
Zawodowa - pogotowie rodzinne	9	6	7
Zawodowa specjalistyczna	2	2	2
Zawodowa	3	3	4
Rodzinny dom dziecka	7	6	8
łącna ilość dzieci w rodzinach	104	91	94

ILOŚĆ DZIECI W POSZCZEGÓLNYCH RODZAJACH RODZIN ZASTĘPCZYCH:

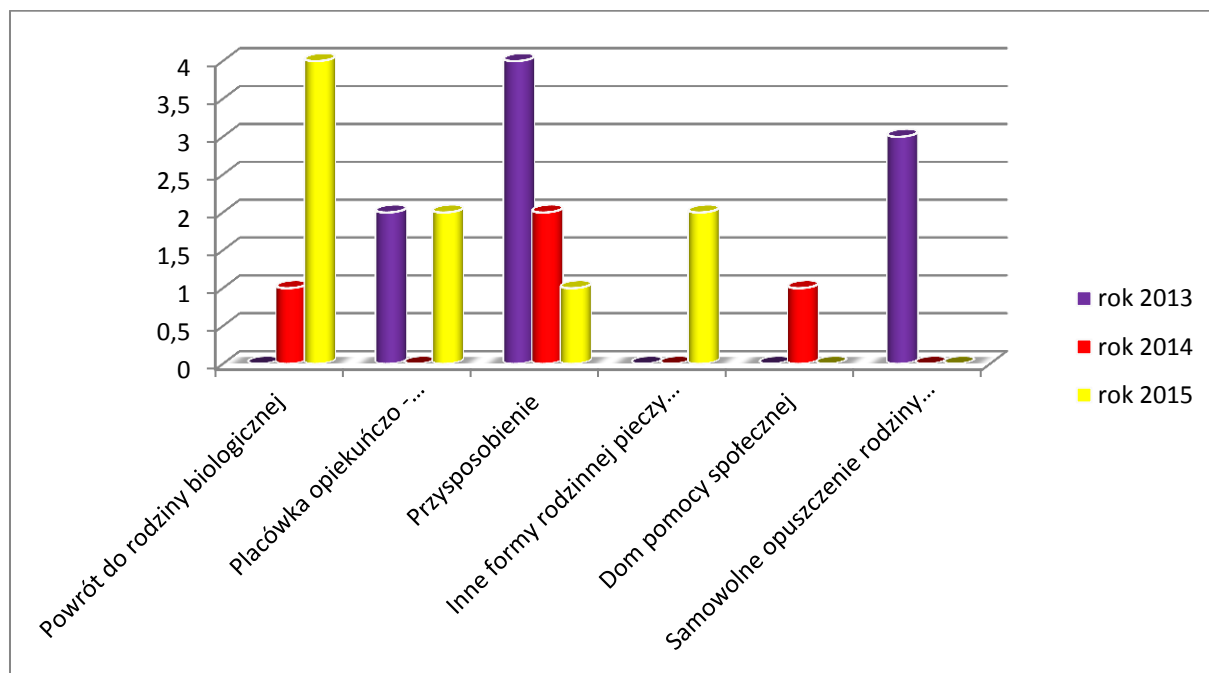
W okresie 2013 – 2015 rodziny zastępcze opuściło przed osiągnięciem pełnoletności łącznie 22 dzieci, które m.in. zostały skierowane do placówek opiekuńczo – wychowawczych, rodzin adopcyjnych lub powróciły do rodzin biologicznych.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Tabela nr 4. Odpływ dzieci z pieczy zastępczej w latach 2013-2015

Odpływ dzieci z pieczy zastępczej	rok 2013	rok 2014	rok 2015	łącznie lata 2013 – 2015
Powrót do rodziny biologicznej	0	1	4	5
Placówka opiekuńczo – wychowawcza	2	0	2	4
Przysposobienie	4	2	1	7
Inne formy rodzinnej pieczy zastępczej	0	0	2	2
Dom pomocy społecznej	0	1	0	1
Samowolne opuszczenie rodziny zastępczej	3	0	0	3
łącznie	9	4	9	22

ODPŁYW DZIECI Z PIECZY ZASTĘPCZEJ:

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza - Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Świnoujściu

Rada Miasta Świnoujście w dniu 28 kwietnia 2011r. podjęła uchwałę nr VIII/66/2011 w sprawie utworzenia wielofunkcyjnej placówki opiekuńczo-wychowawczej. Wojewoda Zachodniopomorski w dniu 4 listopada 2011r. wydał decyzję nr 8/2011 zezwalającą Prezydentowi Miasta Świnoujście na prowadzenie Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Świnoujściu. Zezwolenie zostało wydane na czas nieokreślony. Placówka została wpisana do wojewódzkiego rejestru placówek opiekuńczo – wychowawczych pod pozycją 9420-3/27/11.

Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza dysponuje czternastoma miejscami dla dzieci, w tym dziesięcioma miejscami socjalizacyjnymi oraz czterema miejscami interwencyjnymi.

W roku 2013 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało łącznie 22 dzieci, w tym w placówkach na terenie innych powiatów przebywało 7 dzieci, w placówce na terenie Miasta Świnoujście przebywało 15 dzieci.

W roku 2014 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało łącznie 24 dzieci, w tym w placówkach na terenie innych powiatów przebywało 7 dzieci, w placówce na terenie Miasta Świnoujście przebywało 17 dzieci.

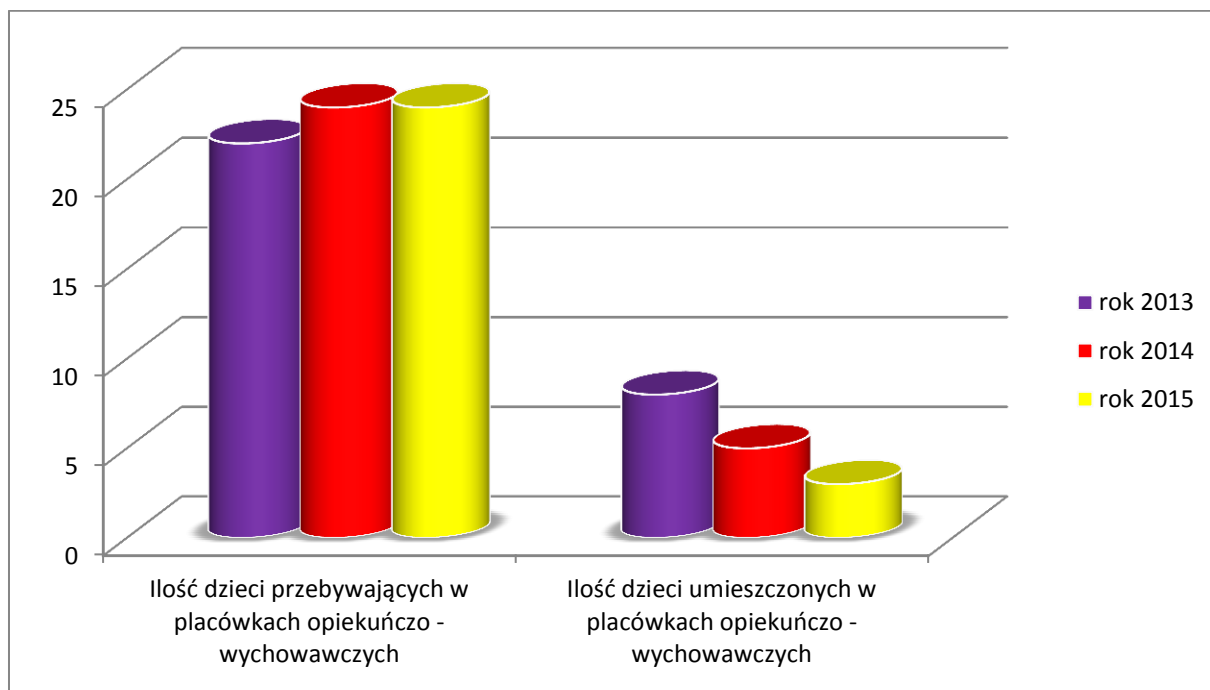
W roku 2015 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przebywało łącznie 24 dzieci, w tym w placówkach na terenie innych powiatów przebywało 7 dzieci, w placówce na terenie Miasta Świnoujście przebywało 17 dzieci.

Tabela nr 5. Liczba dzieci przebywających i umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2013-2015

Dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Ilość dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	22	24	24
Ilość dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	8	5	3

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

DZIECI W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH:

W latach 2013 - 2015 placówki opiekunczo – wychowawcze opuściło 7 dzieci w tym pełnoletni – 5, do rodziny biologicznej wróciło 1 dziecko, do rodziny zastępczej trafiło 1 dziecko.

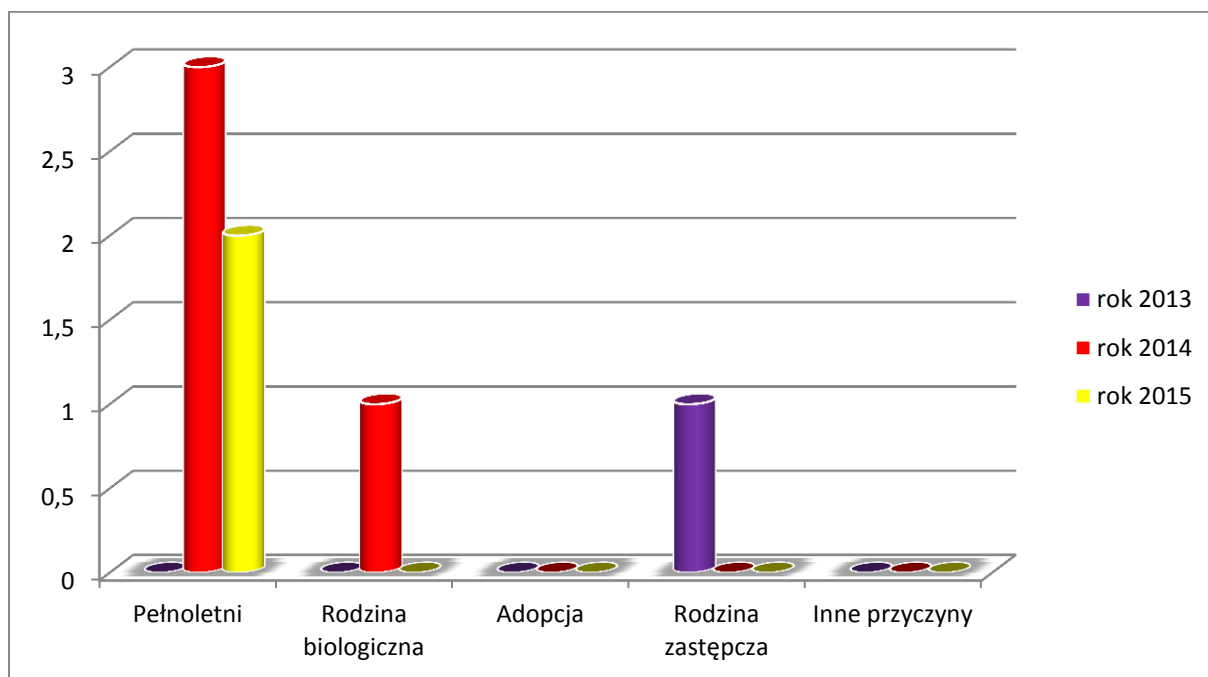
Tabela nr 6. Odpływ dzieci z placówek opiekunczo-wychowawczych w latach 2013-2015

Odpływ dzieci z placówek opiekunczo - wychowawczych	rok 2013	rok 2014	rok 2015
Pełnoletni	0	3	2
Rodzina biologiczna	0	1	0
Adopcja	0	0	0
Rodzina zastępcza	1	0	0
Inne przyczyny	0	0	0

ODPŁYW DZIECI Z PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH:

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

2.3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i umieszczonych w tych rodzinach dzieci

Realizując zadania powiatu oraz chcąc podnieść kwalifikacje rodzin i zapewnić im wsparcie, sukcesywnie rozwijano specjalistyczne poradnictwo prawne, rodzinne i psychologiczne. W Dziale Pieczy Zastępczej i Poradnictwa Specjalistycznego poradnictwo funkcjonuje od:

- 1) 12 lipca 2011r. – poradnictwo psychologiczne,
- 2) 1 czerwca 2011r. – poradnictwo prawne,
- 3) 8 sierpnia 2011r. – poradnictwo rodzinne.

Możliwość korzystania z wyżej wymienionych form poradnictwa mają także rodziny zastępcze, i tak w:

- 1) roku 2013 z poradnictwa skorzystało: 56 rodzin zastępczych, rodzinny dom dziecka, 5 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- 2) roku 2014 było to już: 60 rodzin zastępczych, rodzinny dom dziecka i 8 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- 3) w roku 2015r. – 52 rodziny zastępcze, rodzinny dom dziecka i 10 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

2.4. Szkolenie dla kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą

Realizując kolejne zadanie własne powiatu w okresie od 11 października 2014r. do 7 grudnia 2014r. zostało przeprowadzone szkolenie dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej. Szkolenie przeprowadziła Pracownia Rozwoju i Kariery „Wygraj siebie” Beata Strzyżewska z Poznania. W szkoleniu wzięło udział 9 osób, które uzyskały świadectwa ukończenia szkolenia. Jedna z tych osób nie uzyskała wymaganej do kwalifikacji opinii pedagogiczno – psychologicznej, zaświadczenia kwalifikacyjne otrzymały 2 osoby, pozostałe nie zgłosiły się jeszcze po wydanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

2.5. Szkolenia dla rodzin zastępczych

W trakcie roku 2013 przeprowadzono cztery szkolenia dla wszystkich rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka. Trzy z nich przeprowadził pedagog, jedno – specjalista pracy z rodziną. Tematyka szkoleń: „Jak pomagać w nauce dziecku z trudnościami szkolnymi” (21 marca 2013r., uczestniczyło w nim 8 osób), „Karać czy nagradzać dziecko” (20 czerwca 2013r., uczestniczyło w nim 6 osób), „Jak radzić sobie ze zmęczeniem i stresem związanym z rolą rodzica zastępczego” (18 września 2013r., uczestniczyło w nim 7 osób), „Jak nasze priorytety życiowe wpływają na komunikację z innymi członkami rodziny” (5 grudnia 2013r., uczestniczyły w nim 3 osoby).

W roku 2014 odbyły się także cztery szkolenia dla wszystkich rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka. Trzy z nich przeprowadził specjalista pracy z rodziną, a czwarte psycholog. Tematyka szkoleń: „Budowanie autorytetu” (31 marca 2014r., uczestniczyła w nim 1 osoba), „Jedzenie jest sprawą umysłu i emocji” (szkolenie zaplanowano na 12 czerwca 2014r., nikt się nie zgłosił), „Skąd się biorą konflikty w rodzinie” (30 września 2014r., uczestniczyły w nim 2 osoby), „Jak rozmawiać z dzieckiem o popełnianych przez nie błędach” (19 grudnia 2014r., uczestniczyła w nim 1 osoba).

W roku 2015 odbyły się cztery szkolenia dla wszystkich rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka. Trzy z nich przeprowadził pedagog. Tematyka szkoleń: „Wpływ środowiska rówieśniczego na wychowanie dziecka i nastolatka” (19 marca 2015r., uczestniczyły w nim 3 osoby), „Negatywne skutki etykietowania dziecka” (szkolenie

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

zaplanowano na 18 czerwca 2015r., uczestniczyło w nim 5 osób), „Trudna sztuka komunikacji z nastolatkiem” (28 września 2015r., uczestniczyły w nim 4 osoby). Ostatnie szkolenie, w terminie 12 – 13 grudnia 2015r. zostało przeprowadzone przez Pracownię Rozwoju i Kariery Wygraj Siebie z Poznania i dotyczyło tematyki zaburzeń osobowości u dzieci i młodzieży, ich diagnozy i możliwych działań korekcyjnych. Wzięło w nim udział 16 osób, w tym 6 sprawujących pieczę zastępczą.

2.6. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych

W 2013r. kontynuowane były spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka, która swoją działalność rozpoczęła w 2011r. Spotkania odbywały się co miesiąc, w okresie od 1 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. Grupa wsparcia prowadzona była przez pedagoga (z wyjątkiem: czerwiec i październik 2013r. – specjalista pracy z rodziną, listopad 2013r. – psycholog). Łącznie z tej formy wsparcia skorzystało 13 rodzin.

W 2014r. spotkania odbywały się również co miesiąc, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014r. Grupa wsparcia prowadzona była przez pedagoga. Łącznie z tej formy wsparcia skorzystało 7 rodzin.

W 2015r. odbyło się 12 spotkań grupy wsparcia. Grupa wsparcia prowadzona była przez pedagoga, z wyjątkiem jednego spotkania, które prowadził specjalista pracy z rodziną. Łącznie z tej formy wsparcia skorzystało 10 rodzin.

2.7. Szkoła dla Rodziców

W okresie od 23 października 2013r. do 19 grudnia 2013r. zrealizowano program pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców część II Rodzeństwo bez Rywalizacji”. Program skierowany był do rodziców więcej niż jednego dziecka. Bezwzględny warunkiem uczestnictwa było ukończenie I części Szkoły dla Rodziców i Wychowawców. Z uwagi na powyższe zajęcia miały na celu nie tyle opanowanie kompetencji wychowawczych, co ich rozwinięcie i pogłębienie. Szczególnie zajęcia nastawione były na relacje pomiędzy rodzeństwem w rodzinie, ich zrozumienie, ewentualną poprawę i takie ich wspieranie, by w

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

dorosłości stanowiły dla dzieci źródło wsparcia i pomocy. Zajęcia prowadzone były przez dwóch pedagogów. Odbyło się łącznie 10 spotkań, w których uczestniczyło 17 osób, w tym dwoje (małżeństwo) rodziców zastępczych.

Ponadto Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Świnoujście zleca do realizacji program „świadome rodzicielstwo”, który składa się z poszczególnych modułów: „szkoła dla rodziców i wychowawców”, „rodzeństwo bez rywalizacji” i „szkoła dla rodziców nastolatków”. W zależności od zapotrzebowania wybierane są poszczególne moduły. Realizacja tego zadania w latach 2013r. – 2015r. przedstawia się następująco:

ROK 2013

Zrealizowano dwie edycje programu pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców ”, po 36 godzin każda:

- I edycja od 01.03.2013 do 29.05.2013 r.,
- II edycja od 30.09.2013 r. do 17.12.2013 r.

łącznie w programie wzięło udział 34 uczestników.

ROK 2014

Zrealizowano program pn. „Świadome Rodzicielstwo”, w ramach którego przeprowadzono:

- Szkołę dla rodziców i wychowawców (odbyły się dwie edycje, po 36 godzin każda, w okresie od 19.03.2014 r. do 04.06.2014 r. i 23.09.2014 do 09.12. 2014 r., w których wzięły udział 23 osoby)
  - Szkołę dla rodziców nastolatków (odbyła się jedna edycja w wymiarze 36 godzin, w okresie od 24.10.2014 r. do 10.12.2014 r., w której wzięło udział 13 osób)
- łącznie w zajęciach wzięło 36 osób.

ROK 2015

Zrealizowano program pn. „Świadome Rodzicielstwo”, w ramach którego przeprowadzono:

- Szkołę dla rodziców i wychowawców (odbyły się dwie edycje, po 36 godzin każda, w okresie od 11.03.2015 r. do 10.06.2015 r. i 17.02.2015 do 12.05. 2015 r.) udział wzięły 22 osoby,
- Rodzeństwo bez rywalizacji (odbyła się jedna edycja w wymiarze 36 godzin, w okresie od 23.09.2015 r. do 09.12.2015 r.) udział wzięło 11 osób.

łącznie w zajęciach wzięły udział 33 osoby.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Uczestnicy zgłaszali się samodzielnie ponieważ chcieli podnieść swoje kompetencje wychowawcze albo byli kierowani przez: koordynatorów realizujących procedurę „Niebieskie Karty”, asystentów rodzin, kuratorów sądowych, kadre pedagogiczną. Niektórzy o programie dowiedzieli się od znajomych, którzy brali udział we wcześniejszych edycjach.

2.8. Wnioski z realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013 – 2015

W okresie od 2013r. do 2015r. trzykrotnie przeprowadzono kampanię Promująca Ideę Rodzicielstwa Zastępczego. Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej i Poradnictwa Specjalistycznego podejmowali szereg działań zmierzających do zainteresowania mieszkańców Miasta tematyką rodzicielstwa zastępczego i pozyskania kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i tak:

- w roku 2013: spotkania ze specjalistami, pracującymi z rodzinami zastępczymi (psycholog, pedagog, prawnik) oraz sprawującymi rodzinną pieczę zastępczą, współpraca z instytucjami i firmami w mieście, zmierzająca do rozszerzenia akcji informacyjnej, zamieszczanie informacji w świnoujskich mediach elektronicznych,
- w roku 2014: spotkania informacyjne w MOPR, ogłoszenia przekazane do Powiatowego Urzędu Pracy, pokazujące pieczę zastępczą od strony perspektywy zawodowej (rodziny zawodowe, rodzinne domy dziecka, pogotowia rodzinne), współpraca z instytucjami i firmami w mieście, zmierzająca do rozszerzenia akcji informacyjnej, zamieszczanie informacji w świnoujskich mediach elektronicznych,
- w roku 2015: uczestnictwo w programie lokalnej telewizji, poświęconym tematyce rodzicielstwa zastępczego i poszukiwania kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, start prowadzonej od tego czasu nieprzerwanie kampanijnej strony na facebook’u, współpraca z instytucjami i firmami w mieście, zmierzająca do rozszerzenia akcji informacyjnej, zamieszczanie informacji w świnoujskich mediach elektronicznych.

Mimo tak szeroko zakrojonych działań, w roku 2013 nie było osób zainteresowanych, w 2014 roku zgłosiła się jedna osoba, która jednak nie zdecydowała się na szkolenie dla

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w roku 2015 na listę kandydatów do odbycia szkolenia zapisało się małżeństwo, które jednak potem zrezygnowało. Poszukiwanie kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą jest jednak zadaniem priorytetowym z uwagi na rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej, zatem działania te będą kontynuowane.

W roku 2014 MOPR w Świnoujściu zorganizował szkolenie dla sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, w którym wzięło udział 9 osób, w roku 2015 nie było takiej możliwości, ponieważ tylko jedna osoba chciała odbyć szkolenie. w zawiązku z powyższym Wymieniony został skierowany i przeszkolony przez Ośrodek Adopcyjny Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Szczecinie. Działanie to jest ściśle powiązane z działaniami Kampanii, zatem pracownicy MOPR będą nadal dążyć do bieżącego kierowania kandydatów na szkolenie bądź organizacji szkolenia w MOPR (w przypadku większej liczby kandydatów).

Kolejnym działaniem powiązanim z poprzednimi jest tworzenie nowych zawodowych rodzin zastępczych. Do tej pory liczba tych rodzin, tj. trzy rodziny zawodowe i jeden rodzinny dom dziecka, jest utrzymywana na tym samym poziomie. W tym obszarze będą podejmowane dalsze działania zmierzające do utworzenia nowych rodzin, jak np. starania o pozyskanie lokalu mieszkalnego na ten cel, co może być zachętą dla potencjalnych kandydatów.

W roku 2013 i 2014 koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej byli zatrudnieni na 3 etatach, w roku 2015 – na 4, które obecnie są w pełni wystarczające, stąd zmiana działania ze zwiększenia liczby koordynatorów na utrzymanie tej liczby na obecnym poziomie.

Organizowanie wsparcia wolontariuszy dla potrzebujących pomocy w nauce dzieci rozwija się z każdym rokiem: w roku 2014 dwoje wolontariuszy pomagało ośmiorgu dzieciom, w 2015 – czterech wolontariuszy – tej samej liczbie dzieci.

Funkcjonujące nieprzerwanie od kilku lat comiesięczne spotkania grupy wsparcia a także odbywające się co kwartał szkolenia dla rodziców zastępczych cieszą się niewielkim, jednak stałym zainteresowaniem (grupa wsparcia: 2013 – 13 osób, 2014 – 7 osób, 2015 – 10 osób; szkolenia: 2013 - 18, 2014 – 3 osoby, 2015 – 11 osób), warto zatem kontynuować te spotkania, choćby dla osób, które w nich uczestniczą.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

Dużym zainteresowaniem cieszy się poradnictwo specjalistyczne: w roku 2013 – 62 rodziny skorzystały z 361 porad, w roku 2014 – 69 rodzin z 491 porad, w 2015 – 63 rodziny z 415 porad.

Nikłym zainteresowaniem cieszy się zbiór literatury fachowej (2013 – żadnych wypożyczeń ze zbioru liczącego 113 pozycji, 2014 – 7 ze 119, 2015 – 3 ze 121). W związku z powyższym zbiór ten nie będzie poszerzany ale nadal będzie możliwe korzystanie z niego. Powodem takiego stanu rzeczy może być ogólna dostępność literatury fachowej i informacji w bibliotekach publicznych czy internecie.

Swoją rolę spełnia także działanie priorytetowego przyjmowania dzieci przebywających w pieczy zastępczej do przedszkoli, w roku 2013 było to 8 dzieci, w 2014 – 4, w 2015 – 3.

Co do oceny efektów pracy z dziećmi przebywającymi w Wielofunkcyjnej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej, to są one w znacznej mierze opisywane w kategoriach jakościowych, zatem ich liczbowe odzwierciedlenie nie pokazałoby znaczenia takiej pracy. Niemniej należy podkreślić, że Placówka i działania przez nią podejmowane są potrzebne na terenie Miasta Świnoujście. Dążenie do rodzinnej pieczy zastępczej jako priorytetowej nie może oznaczać niedoceniań roli, jaką Placówka pełni dla dzieci, które nie mogą pozostać w rodzinach biologicznych a z różnych względów nie zostaną umieszczone w rodzinach zastępczych, bądź w tych rodzinach już były.

Zamierzone efekty przyniosło też działanie, mające na celu umożliwienie, w szczególności mieszkańcom mieszkania chronionego, uzyskania lokalu mieszkalnego bądź socjalnego z uwzględnieniem zasady pierwszeństwa. W roku 2015 umowy o lokal socjalny klas A zostały podpisane z trzema wychowankami mieszkania chronionego.

Z zupełnym brakiem odzewu na przestrzeni opisywanych trzech lat spotkał się pomysł zorganizowania grupy wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, w tym osób pełnoletnich pozostających w pieczy zastępczej. Wobec powyższego działanie to nie zostało utrzymane w programie na lata 2016 – 2018.

Należy podkreślić, że wiele z zaplanowanych działań udało się osiągnąć, inne wymagają jeszcze pracy. Nadal najważniejszym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej pozostaje rodzinna piecza zastępcza a zatem zadania skupione wokół poszukiwania i szkolenia kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Z tego

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

powodu pomysł pozyskania lokalu mieszkalnego z przeznaczeniem na prowadzenie pogotowia rodzinnego lub rodzinnego domu dziecka może być dodatkową zachętą dla osób, które chciałyby się podjąć jednej z tych ról, ale są ograniczone niedostatecznymi warunkami mieszkaniowymi.

Podsumowując, można stwierdzić, że cel główny Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013 – 2015, tj. rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej, został w znacznej mierze osiągnięty, w szczególności w części dotyczącej wspierania istniejącego systemu. Potrzebami w zakresie rozbudowywania istniejącego systemu są natomiast:

- pozyskiwanie kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,
- pozyskanie lokalu mieszkalnego na potrzeby utworzenia rodzinnego domu dziecka bądź pogotowia rodzinnego.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

3. ZAŁOŻENIA I CELE PROGRAMU

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2016 – 2018				
Cel główny: Rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej				
Cele szczegółowe	Działania	Termin realizacji	Wskaźniki	Organy i instytucje odpowiedzialne
Dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej				
I. Rozbudowywanie istniejącego systemu rodzinnej pieczy zastępczej	1. Przeprowadzenie kampanii propagującej ideę rodzicielstwa zastępczego	raz w roku	1) liczba kampanii, 2) ilość plakatów, ulotek, informacji przekazywanych mediom	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
	2. Przeprowadzenie szkolenia dla kandydatów na sprawujących rodzinną pieczę zastępczą	raz w roku, w przypadku zebrania kandydatów	1) liczba osób wstępnie zakwalifikowanych do szkolenia, 2) liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia, 3) liczba osób, które uzyskały opinię pedagogiczno – psychologiczną, 4) liczba osób, które otrzymały kwalifikacje	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
	3. Tworzenie nowych zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych	2016-2018	łącznie liczba zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

	<p>domów dziecka, w ramach przyjętego limitu:</p> <p>a) ogólna liczba rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka w 2016r.: do 5,</p> <p>b) ogólna liczba rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka w 2017r.: do 6,</p> <p>c) ogólna liczba rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka w 2018r.: do 6</p>		dziecka	
	<p>4. Utrzymanie liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na obecnym poziomie, tj. jeden koordynator obejmuje wsparciem nie więcej niż 15 rodzin</p>	2016 - 2018	<p>1) liczba koordynatorów, 2) liczba rodzin, którym zaproponowano objęcie wsparciem koordynatora, 3) liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora.</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
	<p>5. Organizowanie wsparcia wolontariuszy dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, mających trudności w nauce</p>	2016 - 2018	<p>1) liczba wolontariuszy, 2) liczba dzieci objętych pomocą wolontariuszy</p>	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu, Centrum Wolontariatu
	<p>6. Pozyskanie lokalu mieszkalnego z</p>	2016 – 2018	1) liczba pozyskanych lokali	ZGM, Wydział Inżyniera Miasta

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

	przeznaczeniem dla rodziny zawodowej bądź prowadzących rodzinny dom dziecka			
II. Wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej	1. Organizowanie comiesięcznych spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka	2016 - 2018	1) liczba wysłanych zawiadomień, 2) liczba uczestników grupy wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
	2. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka, w oparciu o diagnozę	w razie potrzeb, nie rzadziej niż raz	1) liczba zawiadomień, 2) liczba szkoleń, 3) liczba uczestników	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
	3. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego: prawnego, rodzinnego i psychologicznego dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinny dom dziecka i umieszczonych w tych rodzinach dzieci	2016 - 2018	1) ilość porad, 2) liczba osób/rodzin korzystających z porad	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu
	4. Prowadzenie zbioru literatury fachowej dla rodzinnej pieczy zastępczej	2016 - 2018	1) ilość pozycji w zbiorze, 2) liczba osób korzystających ze zbioru, 3) liczba wypożyczeń	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu

² Na podstawie anonimowych ankiet.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

	5. Priorytetowe przyjmowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej do przedszkoli	2016 - 2018	liczba dzieci z rodzin zastępczych przyjętych do przedszkoli	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Świnoujście
Dotyczące instytucjonalnej pieczy zastępczej				
III. Wsparcie istniejącego systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej	1. Prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej w Świnoujściu	2016 - 2018	wysokość środków w budżecie Miasta przeznaczonych na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Świnoujściu
	2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla dzieci przebywających w placówce	2016 - 2018	1) ocena efektów pracy z dziećmi według opinii specjalistów, 2) ilość programów np. edukacyjnych, profilaktycznych, wychowawczych	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Świnoujściu

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

	3. Praca nad rozwojem bądź pogłębieniem więzi wychowanków placówki z ich rodzicami biologicznymi	2016 - 2018	1) liczba urlopowanych dzieci, 2) ilość i rodzaj kontaktów z rodzicami/ opiekunami z dziećmi z placówki, 3) liczba dzieci powracających z placówki do rodziny biologicznej, 4) ocena możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej, 5) ocena poprawy relacji dziecka z rodziną biologiczną, 6) liczba rodziców biologicznych/ opiekunów korzystających z porad specjalistów placówki i kierowanych do innych instytucji	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Świnoujściu
	4. Pozyskiwanie zaprzyjaźnionych rodzin dla wychowanków, których powrót do domu rodzinnego nie jest możliwy	2016 - 2018	liczba pozyskanych zaprzyjaźnionych rodzin	Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Świnoujściu
Dotyczące usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej				
IV. Wsparcie istniejącego systemu usamodzielniania	1. Prowadzenie mieszkania chronionego	2016 - 2018	wysokość środków w budżecie Miasta przeznaczonych na prowadzenie mieszkania chronionego	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Świnoujściu

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

wychowanków	2. Umożliwienie usamodzielnianym wychowankom a w szczególności mieszkańcom mieszkania chronionego otrzymania lokalu mieszkalnego/socjalnego z uwzględnieniem zasady pierwszeństwa, poprzez realizację polityki mieszkaniowej Miasta	2016 - 2018	1) liczba złożonych wniosków o mieszkanie z zasobów Miasta przez usamodzielnianych wychowanków, 2) liczba zawartych umów na mieszkanie z usamodzielnianymi wychowankami	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
-------------	---	-------------	--	------------------------------------

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

4. FINANSOWANIE I MONITORING

Program finansowany będzie z budżetu Miasta Świnoujście oraz środków zewnętrznych.

Monitoring Programu polegał będzie na stałej obserwacji realizacji celów i zaplanowanych działań. Osobą odpowiedzialną za monitoring będzie Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu, który co roku do końca kwietnia przedłoży Prezydentowi sprawozdanie za rok poprzedni z realizacji Programu. Program ten jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

ZAKOŃCZENIE

Niezależnie od działań pomocy społecznej oraz innych służb, istnieje procent ludzi nie poddających się działaniom naprawczym, co skutkuje koniecznością utrzymywania i poszerzania systemu pieczy zastępczej. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2016 - 2018 w Mieście Świnoujście ma ukierunkować i usystematyzować działania, podejmowane na rzecz osób, o których mowa powyżej, ma za zadanie posłużyć do osiągnięcia priorytetowego celu, jakim jest rozbudowanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym ukierunkowaniem na pieczę rodzinną.

Jak pokazuje doświadczenie a opisuje zawarta w niniejszym dokumencie diagnoza, problem pozbawionych opieki i wychowania dzieci, którym należy zapewnić jak najlepsze warunki dalszego rozwoju nie zanika. Pomimo działań podejmowanych na rzecz rodzin nieprawidłowo funkcjonujących – będzie istniała konieczność funkcjonowania stabilnego, dobrze działającego, rozbudowanego zaplecza instytucjonalnej i rodzinnej (w szczególności) pieczy zastępczej, jako jedynej alternatywy dla potrzebujących pomocy dzieci. Nie bez znaczenia jest też wsparcie udzielane funkcjonującym i nowo powstającym rodzinom zastępczym, rodzinnym domom dziecka czy placówkom. Takie działania stanowią gwarancję bezpiecznego ich funkcjonowania a osobom potrzebującym wsparcia dają poczucie

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016 – 2018

---

bezpieczeństwa i zaopiekowania. Dobrze funkcjonujący system wsparcia w trudnej roli zastępowania rodzica biologicznego ma też za zadanie zachęcać wszystkich zainteresowanych kandydatów i pokazywać im, że podjąwszy się takiej roli, nie zostaną pozostawieni bez pomocy.

UZASADNIENIE

Przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 575) nałożyły na powiaty obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Głównym założeniem programu jest rozbudowywanie i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej. W niniejszym programie uwzględniono odpowiednią kolejność wielokierunkowych działań skierowanych w pierwszym rzędzie na kampanię informacyjną dotyczącą rodzicielstwa zastępczego, następnie wspieranie i podnoszenie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców zastępczych oraz kadry placówki opiekuńczo-wychowawczej. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.